

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/86/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314203816
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6314203816.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, samosudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéru Q. O., nar. XX.XX.XXXX, živnostníčky, bytom W., P., X.mája XXXX/XX, v zastúpení JUDr. Vierou Žembovou, advokátkou Advokátska kancelária Brezno, ČSA 5 a P. I., nar. XX.XX.XXXX, živnostníka, bytom W., C. O. XXXX/X, toho času W., T. I. X, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, takto

rozhodol:

I. Maloletá Q. I., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec je p o v i n n ý s účinnosťou od 30.04.2014 prispievať na výživu maloletej 100,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu, k rukám matky maloletej.

III. Za obdobie od 30.04.2014 do 04.11.2014 vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 603,30 Eur; tento dlh je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky maloletej do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Súd styk otca s maloletou neupravuje, ponecháva ho na dohodu rodičov.

V. Vo zvyšku sa návrh matky z a m i e t a .

VI. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 30.apríla 2014 sa matka maloletej domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k nej tak, aby maloletá jej bola zverená do osobnej starostlivosti a otec aby bol zaviazaný prispievať na ňu výživným 200,- Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej mala známosť trvajúcu 7 rokov, po 2 rokoch ich vzťahu sa im narodila dcéra Q.. Žili v spoločnej domácnosti. Kvôli nezhodám sa dňa 02.11.2013 rozišli, ona sa spolu s maloletou odsťahovala ku svojim rodičom. Od rozchodu otec na výživu maloletej neprispieva. Žiada maloletú zveriť do svojej osobnej starostlivosti, pričom nenavrhuje upraviť styk otca s maloletou, nakoľko na tom sa vedia dohodnúť. Výživné na maloletú požaduje vo výške 200,- Eur s účinnosťou od 01.01.2013, odkedy otec prestal prispievať na výživu maloletej.

Dňa 05.08.2014 otec maloletej doručil k návrhu matky písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že spolu s matkou maloletej a maloletou bývali najprv u starej matky maloletej zo strany matky, neskôr v byte jeho sestry a to dovtedy, pokiaľ nepostavia dom v obci F. F.. Tento dom bol stavaný za účelom spoločného bývania. Na stavbu domu si zobral úver, ktorého časť zabezpečuje byt jeho sestry. Vyjadrenie matky maloletej o tom, že je majetný treba uvážiť, nakoľko nehnuteľnosť, ktorú vlastní, musí aj splácať. Od 01.marca 2014 je živnostníkom, dovtedy bol dlhodobo nezamestnaný. Priznal, že odkedy sa matka s maloletou odsťahovali zo spoločnej domácnosti, to je od 01.11.2013, na výživu maloletej ničím neprispel, nakoľko sám mal existenčné problémy, ktoré stále trvajú. Keď bola maloletá u neho bolo o ňu dobre postarané a vždy jej kúpil čo bolo treba.

Navrhuje maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, pretože sa s matkou maloletej nevedia dohodnúť o jeho styku s maloletou. V prípade, ak súd maloletú nezverí do striedavej starostlivosti, požaduje určiť výživné avšak nie vo výške, ktorú navrhuje matka maloletej, podľa neho jej návrh ohľadom výživného je prehnaný. Tiež nesúhlasí so spätnou účinnosťou, ktorú matka žiada priznať výživné, je ochotný doplatiť výživné od 01.11.2013.

Na pojednávaní dňa 25.09.2014 právna zástupkyňa matky uviedla, že trvá na písomnom návrhu - aby súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej tak, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otec aby bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej 200,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2013, odkedy rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, nežiadala upraviť styk otca s maloletou, rodičia sa na styku vedia dohodnúť.

Matka maloletej sa pripojila k tomu čo uviedla jej právna zástupkyňa. Dodala, že od 01.11.2013 otec na výživu maloletej nezaplatil žiadne výživné. Ani sa jej nespýtal čo má maloletej kúpiť, na jar jej kúpil jedny botasky. Návrh podávala v apríli 2014 preto, lebo jej trvalo určitý čas pokiaľ sa vyrovnala s tým, že sa k otcovi maloletej už nevráti. S otcom maloletej viedli spoločnú domácnosť, z ktorej ona spolu s maloletou odišla 01.11.2013. So zverením maloletej do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasí. Keď žili spolu otec maloletej chodieval na týždňovky, alebo na 10 dňovky pracovať. Keď žili spolu brigádoval v rôznych stavebných firmách, robil murára. Chodil do práce podľa počasia a tiež podľa toho ako ho potrebovali. Nemá problém umožniť styk maloletej s otcom.

Na uvedenom pojednávaní otec maloletej uviedol, že nesúhlasí, aby bola maloletá zverená do výlučnej starostlivosti matky, navrhuje maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. V prípade, ak by bola maloletá zverená matke, požadované výživné vo výške 200,- Eur sa mu zdá privysoké. Uvedomuje si, že od 01.11.2013 žiadne výživné na maloletú nezaplatil, kúpil jej iba jedny tenisky keď boli spolu v meste a maloletá mu povedala, že sa jej páčia. V prípade, ak maloletá bude zverená do starostlivosti matky, domáha sa úpravy styku s maloletou tak, aby s ňou bol čo najčastejšie, teda aj na každý víkend od piatku od 15:30 hod. do nedele do 17:00 hod., resp. 18:00 hod. Trvá však na striedavej osobnej starostlivosti preto, aby maloletá vyrastala tak s ním, ako aj s matkou. Navrhuje týždňovú striedavú osobnú starostlivosť tak, že by si maloletú menili po týždňoch v nedeľu o 17:00 hod., on by pre maloletú chodil aj by ju odovzdával jej matke. Pri striedavej osobnej starostlivosti nepožaduje, aby matka maloletej jemu prispievala na výživu maloletej a on navrhuje, aby on bol zaviazaný prispievať matke maloletej na výživu maloletej 40,- Eur mesačne.

Na uvedenom pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že prešetril pomery u obidvoch rodičoch maloletej, zistil, že obidvaja majú materiálne podmienky na výchovu maloletej. S maloletou pohovor nevykonali, nakoľko otázky odlúčenia rodičov sú pre ňu nespracovanou témou, je veľmi citlivá. Navrhol do konania ustanoviť znalca z odboru psychológie.

Tunajší súd uznesením č. k. 8P/86/2014-45 zo dňa 29.09.2014 ustanovil do konania znalkyňu z odboru psychológie F. P. M., ktorej uložil účastníkov predvolať, vykonať potrebné vyšetrenia a spracovať písomný znalecký posudok.

Dňa 17.10.2014 otec maloletej súdu oznámil, že na základe osobného stretnutia s matkou maloletej sa dohodli na starostlivosti o maloletú, súhlasí s tým, aby maloletá bola zverená do starostlivosti matky a on bude mať neobmedzený styk s maloletou, minimálne však každý druhý víkend a takisto aj sviatky a prázdniny.

Dňa 20.10.2014 právna zástupkyňa matky súdu doručila podanie, ktorým sa domáha zrušenia uznesenia, ktorým bola do konania ustanovená znalkyňa. Ustanovenie znalca do konania považuje za neúčelné a nevhodné, nakoľko rodičia maloletej sa medzitým dohodli, že maloletá bude zverená do starostlivosti matky a tiež sa dohodli na rozsahu styku otca s maloletou. Rodičia sa nevedia dohodnúť len na výške výživného, preto navrhuje, aby o výživnom rozhodol súd.

Súd vytýčil pojednávanie na deň 04.11.2014.

Deň pred pojednávaním otec maloletej doručil súdu podanie, ktorým ospravedlňuje svoju neúčast' na vytýčenom pojednávaní. Znova uviedol, že súhlasí s tým, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, on bude mať s maloletou neobmedzený styk najmenej však každý druhý víkend, sviatky a prázdniny, s čím matka maloletej súhlasí. Ohľadom výšky výživného požiadal matku maloletej nech spíše reálne náklady za posledný mesiac, čo však neurobila. Zameškané výživné od 01.11.2013 matke maloletej pošle do konca roka 2014. Navrhuje výšku výživného od 50,- do 80,- Eur mesačne. Myslí si, že z jeho strany 50,- až 80,- Eur mesačne + rovnaká suma zo strany matky maloletej + prídavky na maloletú musia postačiť na 6 ročné dieťa.

Dňa 04.11.2014 súd v súlade s ustanovením § 101 O.s.p. konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletej.

Na uvedenom pojednávaní právna zástupkyňa matky súdu uviedla, že sa pridáva doterajších vyjadrení. Súdu predložila matkou spísané výdavky súvisiace s podnikaním a tiež niektoré jej osobné výdavky. Prehľad konkrétnych výdavkov na maloletú nepredložila.

Matka maloletej súdu uviedla, že s otcom maloletej sa dohodli na úprave rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že maloletá bude v jej osobnej starostlivosti, otec sa bude stykať s maloletou najmenej každý druhý víkend, na styku sa vedia dohodnúť.

Odkedy podala návrh, to je od 30.apríla 2014 otec na výživu maloletej ničím neprispel.

Kolízny opatrovník uviedol, že od posledného pojednania sa zmenila situácia v rodine maloletej, jej rodičia sa dokážu dohodnúť tak na výchovnom prostredí, ako aj na styku otca s maloletou. Navrhuje preto, aby súd rozhodol len o výživnom na maloletú a zároveň zrušil ustanovenie znalca do konania.

Z vylúchu účastníkov, z predložených listinných dokladov súd zistil tento skutkový stav :

Maloletá je narodená mimo manželstva. Má 6 rokov. Trpí atopickým ekzémom, matka jej mesačne kupuje masť za 5,- Eur. Maloletá v septembri 2014 nastúpila do 1.ročníka Základnej školy v Brezne, na MPČĽ. Na začiatku školského roka jej matka na združenie rodičov zaplatila 10,- Eur, za školské pomôcky a potreby včítane oblečenia do školy a tiež včítane potrieb na výtvarný krúžok jej zaplatila 200,- Eur. Náklady na výtvarný krúžok maloletej predstavujú poplatok 5,- Eur mesačne. Tiež sa maloletá prihlásila na gymnastický krúžok. Maloletá do školy chodí peši, stravuje sa doma. Matka jej mesačne sporí po 30,- Eur. Maloletá užíva mobil, ktorý jej dal jej otec, otec jej platí aj kredit.

Matka maloletej je slobodná. Je nemajetná. Je vyučená kadernička, od 01.11.2013 na živnosť vykonáva kaderničku, odhaduje, že jej mesačný príjem v hrubom je 1.200,- Eur, z čoho mesačne platí nájom 130,-

Eur, za pomôcky (farby, šampóny) 350,- Eur, zdravotné poistenie 56,- Eur. Mesačne poberá prídavky na maloletú 23,54 Eur. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Žije s maloletou a svojou matkou v matkinom byte. Matka je starobná dôchodkyňa. Matke na spoločnú domácnosť prispieva na bývanie 90,- Eur, tiež robí nákupy pre seba a maloletú za 200,- Eur mesačne. So zdravím nemá zvýšené výdavky. Mesačne minie na cestovné 35,- Eur, na telefón s internetom 40,- Eur, na stavebné sporenie 30,- Eur.

Otec maloletej je slobodný. Vlastní rozostavaný dom a pozemky v katastrálnom území Michalová. Tiež vlastní osobný automobil značky Peugeot 406, rok výroby 1998. Do 01.03.2014 bol nezamestnaný, na dohodu si privyrábala po stavbách. Od 01.03.2014 je živnostníkom, vykonáva zámočnicke práce. Je v obchodnom vzťahu s firmou REAS, s.r.o. Brezno, vykonáva pre nich prácu, dostáva 6,30 Eur na hodinu. Za vykonanú prácu fakturoval za apríl 1.171,50 Eur, za máj 1.237,50 Eur, za jún 1.336,50 Eur, za júl 1.346,40 Eur, za august 1.155,- Eur. V rámci živnosti chodí na montáže, ktoré bývajú väčšinou od pondelka do piatka. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Býva v sestriinom byte, v ktorom sa zdržuje aj sestra. Je zdravý. Medzi jeho mesačné výdavky patrí splácanie hypoték - má 2 hypotéky na stavbu domu, jednu vo výške 65.000,- Eur a druhú vo výške 18.500,- Eur, prvú spláca po 420,- Eur a druhú po 170,- Eur mesačne. Na bývanie prispieva 100,- Eur. Stravuje sa sám. Za mobil dá mesačne 35,- Eur. Vykonáva povinné odvody zo svojho príjmu. Ročne zaplatí poistku za auto 110,- Eur a poistenie domu 100,- Eur. Mesačne za internet zaplatí 10,- Eur.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

V zmysle § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí.

Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne od dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že matka maloletej podala návrh odôvodnene, nakoľko s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od 01.11.2013.

Akceptujúc dohodu rodičov o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, ako aj doporučenie kolízneho opatrovníka, súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že ju zveril do osobnej starostlivosti matky. Zároveň súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej 100,- Eur mesačne. Výživné na maloleté dieťa sa v zmysle citovaných ustanovení Zákona o rodine určuje tak vzhľadom na odôvodnené potreby maloletej, ako aj vzhľadom na možnosti, schopnosti, majetkové pomery jej otca s prihliadnutím na možnosti, schopnosti, majetkové pomery a osobnú starostlivosť matky o maloletú.

Pri určení výživného súd vychádzal z toho, že za obdobie od apríla do augusta 2014 otec maloletej dosiahol priemerný hrubý mesačný príjem 1.249,38 Eur. Keby bol v pracovnom pomere tak podľa mzdovej kalkulačky z uvedeného hrubého mesačného príjmu by mal čistý mesačný príjem vo výške 958,30 Eur. Je v možnostiach a schopnostiach otca maloletej z takéhoto príjmu prispievať na ňu výživným 100,- Eur mesačne.

Súd zaviazal otca maloletej prispievať na ňu výživným s účinnosťou od 30.apríla 2014, to je odo dňa, kedy jej matka podala na súd návrh. Hoci sa matka maloletej domáhala určenia výživného so skoršou účinnosťou, súdu nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa na takéto rozhodnutia. Z toho dôvodu súd priznal výživné na maloletú iba odo dňa, kedy jej matka na súd podala návrh. Odvtedy do dňa vyhlásenia rozhodnutia (04.11.2014) mal otec na výživu maloletej zaplatiť spolu 603,30 Eur (aliquotnú časť za apríl 3,30 Eur + 6 mesiacov x 100,- Eur). Za uvedené obdobie otec na výživu maloletej ničím neprispel, preto mu vznikol dlh na zročnom výživnom v uvedenej výške 603,30 Eur. Vzhľadom na pomery všetkých účastníkov súd zaviazal otca maloletej zaplatiť tento dlh k rukám matky maloletej do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Nakoľko sa rodičia maloletej dokážu dohodnúť na styku otca s maloletou, súd jeho styk s maloletou neupravil, ponechal ho na dohodu rodičov.

Nakoľko sa matka maloletej domáhala vyššieho výživného a so skoršou účinnosťou, súd jej návrh vo zvyšku zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu. V zmysle § 81 O.s.p. bez návrhu sa môže začať konanie okrem iného aj vo veciach starostlivosti o maloletých.

Podľa § 162 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie bežného výživného je predbežne vykonateľný, lehota na plnenie plynie od jeho doručenia.

Nakoľko rodičia maloletej sa nedokázali dohodnúť na výchovnom prostredí maloletej, súd do konania uznesením č. k. 8P/86/2014-45 zo dňa 29.09.2014 ustanovil znalca. Uznesenie o ustanovení znalca súd zruší potom, keď odpadne dôvod na jeho ustanovenie - to je keď rodičovské práv a povinnosti k maloletej budú právoplatne upravené, keď rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej nadobudne právoplatnosť.

Poučenie:

: Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

rozhodnutie, môže